

TRETTIOFÖRSTA SÖNDAGEN ”UNDER ÅRET”

ÅRGÅNG C

Första läsningen: **Vish 11:22 – 12:2** (*Du är barmhärtig mot alla, ty du älskar allt som finns till*)

Det är i sanning *vishet* att inse sin litenhet inför Skaparen. Är något eller någon större, viktigare eller mäktigare än Gud? Därför är också hans barmhärtighet så avgörande och så glädjande: den äger gudomlig styrka, det är gott att veta att våra misstag och fel aldrig kan överträffa Guds godhet. Gud *älskar allt som finns till* (v. 24). Därför skapade han det och såg att det var *mycket gott* (1 Mos 1:31). Gud *skonar allt* (v. 26) och tillrättavisar syndare för att hjälpa dem (v. 2; Ps 25:8). Insikten om en sådan *allgodhet* får oss att stanna upp och förundras. Vi som ville synda vill inte synda längre. Tanken att kränka en så god Fader bjuder oss innerligt emot. Syndaren vid vår sida tar vi vid handen. Vi är vänner. Vi förlåter gärna.

Andra läsningen: **2 Thess 1:11 – 2:2** (*Må vår herre Jesu namn förhärligas genom er och ni genom honom*)

Man kan ge sig hän åt spekulationer om Jesu återkomst, grubbla över bibelcitater eller vad någon ”karismatisk” person anser om den frågan. Det leder ingenstans, ty det är endast Fadern i himlen som känner dagen och stunden (Matt 24:36). Däremot ska vi ständigt, i allt som vi gör, försöka leva upp till vår *kallelse* (v. 11), d.v.s. vara Guds barn på jorden, Jesu representanter, som handlar med den kraft och nåd han ger var och en.

Evangelium: **Luk 19:1-10** (*Människosonen har kommit för att söka efter det som var förlorat och rädda det*)

Vid Jesu intåg i Jeriko fanns det två utstötta och föraktade människor som var så ivriga att få möta Jesus att de inte brydde sig om vad andra kring dem tänkte: en ropande blind tiggare (Luk 18:35-43) och en föraktad syndare, tullindrivaren Sackaios. När folkmassan tog emot Jesus ropade många av dem säkert: ”Rabbi, låt mig få äran att välkomna dig i mitt hem.” Den lille utpressaren Sackaios, stadens fruktade man, vågade knappast öppna munnen däruppe i trädet. Jesus väljer att vara gäst hos honom, att äta med honom, liksom han i dag bjuder oss syndare till bords i eukaristins sakrament – och liksom påven gör det i Malmö i övermorgon. Den avskydde Sackaios är medvetet utvald, inför andra och framför andra – en öppen provokation. Många känner sig besvikna och åsidosatta. De blir bittert besvikna på denne Jesus som de har gått ut för att hylla eller se.

Guds godhet är märkligt ovälkommen. Vi vet inte hur Jesus *lämnade* Jeriko. Han kanske drevs bort, under hån och skratt. Möjligtvis tillsammans med den här förlorade sonen, det förlorade fåret som ingen utom Jesus ville veta av (jfr Luk kap. 15). Men hur många av Jerikos stolta invånare – eller av oss i dag – skulle ens komma på tanken att göra så grundlig bot för sina synder som Sackaios gjorde (v. 8)?

MÅNDAGEN I 31 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Rom 11:29-36** (*Gud har gjort alla till fångar för att kunna förbarma sig över alla*)

Gud förblir trogen mot sitt utvalda folk, fast det inte tog emot hans son. Men varför blev det så? Paulus anar Guds pedagogik: han ser en glimt av hans *vishet och kunskap* (v. 33). Gud använde Israels avvisande av Messias till att göra honom till en gåva för hednafolken, som alltid varit ”olydiga” mot Gud (dvs. avgudadyrkare). Så är judar och hedningar lika illa ute, och de blir föremål för samma förlåtelse (jfr Gal 3:22). Alla är i samma båt, och båten blir liksom Noas ark en räddningsbåt, **kyrkan** (jfr i övrigt hur det som sägs i v. 36 relateras till just *kyrkan* i Ef 4:4-5). V. 34-35 är en kombination av Jes 40:13, Vish 9:13 och Job 41:2-3 eller 35:7, allt uttryckt med Paulus egna ord.

Evangelium: **Luk 14:12-14** (*Bjud inte dina vänner utan fattiga och krymplingar*)

Vi bjuder hem andra människor. Varför? Av strategiska skäl (det ska löna sig)? För att glädja dem? Vid våra släktmiddagar går tiggaren förbi på gatan därute, han hör skratt och märker doften av god mat men får absolut inte komma in. Så är inte Guds rike, tvärtom: där kommer kanske **du** att stå ute på gatan och tiggaren vara inne i festlokalen! ”Älska din nästa som dig själv” – innebär det att älska din släkt mer än din nästas släkt? De flesta tycker ju det, och sant är det att ditt ansvar för din familj går före annat. Men bjud ändå tiggaren och hela hans flock på mat! Gör något gott för dem, bara så där, utan beräkning. Då liknar du Gud som är givmild mot alla, även mot dem som aldrig bjuder in *honom* till sig utan lever som om han inte fanns (jfr Luk 6:32f).

Saliga de som är bjudna till Lammets bröllopsmåltid (Upp 19:9).

TISDAGEN I 31 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Rom 12:5-16a** (*Vi är lemmar som är till för varandra*)

Kapitlen 12-16 är Romarbrevets största sammanhållna avsnitt. Där dras slutsatserna av den nåd och rättfärdighet som Gud har skänkt judar och hedningar genom Jesus. Den som tagit emot tron kan inte leva som innan. Ett nytt, bättre liv måste ta vid. Kyrkan som Kristi konkreta *kropp* i världen (v. 4-5) är ett tema som fördjupas i bl. a. 1 Kor 12:12-31, Kol 1:24, Ef 1:22, 4:1-16. Paulus listar i v. 6-8 sju **karismer**, dvs. ”nådegåvor” (jfr liknande listor i 1 Kor 12:7-11 och Ef 4:11 f). Gåvorna är *förmågor* som enskilda kristna fått av Anden, till gagn för kyrkan. Med ”ledaren” (v. 8) och ”den som tjänar” (v. 7) menas sannolikt **vigda ämbeten**, dvs. biskopens och diakonens (jfr 1 Tim 3:1, 8). Vilken verksamhet motsvarade de övriga karismerna? Vi vet inte. Eller så vet vi: se dig omkring

– samma nådegåvor möter du nog i dag bland dem som är aktiva i kyrkan. Där ser du Anden verka så som han har gjort från början.

Inte allt som Jesus sa kunde få plats i evangelierna (jfr Joh 21:25; Apg 20:35). Vi vet inte hur mycket i apostelbrevet som är författarnas egna ord och hur mycket som är rena citat från Jesus. Här i v. 14 (och sedan i v. 17) har vi bevisligen ett Jesusord (Matt 5:44; Luk 6:27-28). Förmodligen gömmer sig fler sådana citat i breven.

Evangelium: **Luk 14:15-24** (*Gå ut på vägarna och stigarna och se till att folk kommer hit*)

Att vara bjuden eller inte bjuden på fest är alltid en känslig fråga. För den som bjuds (vill jag, vill jag inte?) men ännu mer för den som bjuder in (vill de, vill de inte?). ”Som din söndag, så blir din dödsdag”, säger ett gammalt talesätt. Varje söndag bjuds vi till *Guds måltid*, eukaristin. Hur många kommer? När vi döptes fick vi var sin plats i Guds rike, rum bereddes för oss (”Välkomna, allt är färdigt!”, v.17). Dopet är som en bordsplacering i himlen. Ditt namn skrevs där vid en fin plats. Vill du se en annan få din plats och själv kastas ut i mörkret? Du kan ännu förhindra det! Du som så ofta sagt nej till Gud: ställ dig nu bland de fattiga och blinda (v. 21), dvs. i kön av ofullkomliga personer vid biktstolen. Då tas du med i andra vändan. Du får en ny plats i himlen, kanske inte den du skulle haft från början, men säkerligen lika fin!

Herren Sebaot skall på detta berg hålla gästabud för alla folk (Jes 25:6).
--

ONSDAGEN I 31 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Rom 13:8-10** (*Kärleken är lagen i dess fullhet*)

Vi hör här ett eko av Jesu sammanfattning av Moses lag i det dubbla kärleksbudet (Matt 22:37-40; jfr Gal 5:14). Vi är ”skyldiga” att älska varandra (v. 8) därför att vi vet hur Gud har älskat oss (1 Joh 4:11 f), nämligen genom Jesus (Joh 13:34 f). Att *älska som Gud* är att göra som Jesus gjorde, då han på skärtorsdagskvällen blev sina vänners tjänare genom att tvätta deras fötter. Så ska vi tjäna varandra i kyrkan (Joh 13:14-17). Det är vad Paulus vill ha sagt här i Romarbrevets sista del. Observera att Paulus på inget sätt vill ”avskaffa” Guds bud, även om han tidigare här i Romarbrevet har förklarat att människan inte genom Moses lag kan bli rättfärdig inför Gud. Lagen behåller dock sin mening. Genom **Kristi Ande** får den liv och kan uppfyllas (jfr Matt 5:17).

Evangelium: **Luk 14:25-33** (*Ingen kan vara min lärjunge om han inte avstår från allt han äger*)

Sista meningen (v. 33) är radikal. Den avser t. ex. dem som väljer klosterlivet. Den gäller inte i sin bokstavligen innebörd alla kristna. Versen får inte heller ses som en

sammanfattning av läsningen. Det som sades innan, om att hata familjen, bära korset, bygga torn och dra i krig, det handlar om att Jesu efterföljelse har ett pris, men priset kan se ut på otaliga olika sätt. Hur vi än vill anstränga oss som hans lärjungar, så ska det ske på *förnuftiga* sätt. Det är oansvarigt att starta orealistiska projekt. Vissa helgon tog riskabla lån utan säkerhet för att bygga sjukhus. Allt ordnade sedan upp sig mirakulöst. Utmärkt! Men de är ändå generellt inga goda förebilder. Man ska lita på Guds försyn men också ha koll och kontroll. Hjärnan är också döpt, inte bara hjärtat! Skaparen har gett oss förståndet för att vi ska använda det. Den medvetna motsatsen vore att inte hedra honom.

Behåll ditt oberoende i allt vad du gör (Syr 33:23).

TORSDAGEN I 31 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Rom 14:7-12** (*Vare sig vi lever eller dör tillhör vi Herren*)

Kristna tjänar Gud var och en på sitt sätt. Vi ska inte se ner på varandras tjänst. Varför döma medkristnas prestationer? En dag ligger DU i kistan, och andra står där och tänker fritt om dig. Vem ska då tala väl om dig inför Gud? Tänk positivt om de andra redan nu, be för dem, ursäkta deras brister och misstag. Visa att du bryr dig om dem. Då kommer deras böner att följa dig den dagen. *Frikänn, så skall ni bli frikända*, sa Jesus (Luk 6:37).

Paulus liv var ständigt i fara (1 Kor 15:32; 2 Kor 1:8-9). Att ”dö för Herren” (v. 8) kunde drabba honom när som helst. Citatet i v. 11 blandar Jes 49:18 med 45:23. Hos profeten menas Gud. Paulus använder det i Fil 2:10-11 om **Jesus** – han är *sann Gud*.

Evangelium: **Luk 15:1-10** (*Det blir stor glädje i himlen över en enda syndare som omvänder sig*)

Lukas femtonde kapitel är en källa till tröst för syndare i alla tider. Om endast detta kapitel i Bibeln hade överlevt till i dag, så hade vi ändå vetat vad kristendom är! Vi får här de inledande liknelserna om **att vara förlorad och hittas av Gud**. Har du hittat Gud? Nej, han hittade dig! Det var Guds verk, inte ditt. När du hoppar från trampolinen ner i sjön, så är det gravitationskraften, inte du, som verkar. Så drar Fadern dig till Jesus fast du upplever det som ditt eget sökande (jfr Joh 6:44, 65). **Han** vill förlåta. *Därför* blev Sonen människa och bar dig, det förlorade fåret, på sina axlar – de axlar som sträcktes ut på korsets armar för att bära din synd (jfr Ps 119:176; Hes 34:11f)! Herden är alltid beredd att söka tålmodigt efter dig i syndens bittra ödemark, dit du har förirrat dig. *Därför* finns kyrkan med alla sina nådemedel, all personal, all konst, alla skrifter. Så viktig är du för Gud! Gud är god och allsmäktig. Vad kan han inte åstadkomma? Han skapar en värld ur intet och förvandlar syndare till helgon! Vilketdera av dessa två under som är störst är svårt att säga.

Du kristne, inse din värdighet (Den helige påven *Leo den Store*, se 10 november)!

FREDAGEN I 31 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Rom 15:14-21** (*Hedningarna ska bli ett offer som Gud tar emot*)

Judarnas tempel förstördes av romarna år 70 e. Kr. Sedan dess har de ingen prästerlig tjänst. Paulus var aldrig präst vid templet i Jerusalem men kan ändå kalla sig för ”tempelpräst” (v. 16). I den kristna kyrkan har prästerskap och offer bevarats, men i ny form, under *den nye översteprästen* från Gud, Jesus Kristus (Hebr 4:14 ff). Han är även *offergåvan* på våra altaren, och med honom gör vi oss själva – även vi är hämtade från hednafolken (v. 16, 18) – till offergåvor åt Gud. Därför är *offertoriet* i mässan så viktigt, ögonblicket då bröd och vin bärs fram: just då ska vi alla, Guds prästerliga folk (jfr 2 Mos 19:6; 1 Pet 2:9), erbjuda det vi är, har och gör som offergåvor. Vi ber om att bli helgade genom Anden och mottagna av Gud (jfr v.16). V. 21 är ett eko av Jes 52:15, förutsägelsen om *Jesu lidanden* - som Paulus i sin tjänst fick så stor del av!

Evangelium: **Luk 16:1-8** (*Denna världens människor betar sig klokare mot sina egna än ljusets människor gör*)

Jesus uppskattar praktiskt förnuft, som vi också såg i evangelieläsningen i förrgår (om tornbyggaren och krigarkungen). Dagens huvudperson - som tillhör *denna världens människor* (v. 8) – är listig och snabb som en räva. Han handlar smart men inte rätt. *Trolöshet mot huvudman* borde han fällas för - så här får man inte göra med anförtrodda tillgångar (om det inte handlar om gottgörelser i arbetsgivarens namn för gammal orätt, vilket inte är otänkbart i fallet här!). Jesus ger oss trixaren som ett föredöme. Det är givetvis hans klohet som berömmas, inte hans dokumentförfalskning. Jesus undrar varför vi – ”ljusets människor” (v. 8) - inte är lika måna om *vårt eviga väl* som han är om sitt jordiska väl. Även vi är på väg mot ”uppsägning” (död) och ”räkenskap” (dom). Varför ser vi inte till att skaffa oss förebedjare (fromma, arma människor på jorden, och helgonen i himlen)? Det är vår *dårskap* som gör oss så tanklösa. Därför bryr sig så få sig om att anropa sina namnhelgon eller änglarnas hjälp. Man reser sällan på pilgrimsresor och vallfärder. Så osmart att missa dessa *nådemedel*!

Förslag till fredagsoffer: Tänka på advent. Tiden är nära. Blir den en ny början för mig?

LÖRDAG 9 NOVEMBER

LATERANBASILIKANS INVIGNINGSDAG, fest

”Alla kyrkors moder” kallas den för: Lateranbasilikan. Kejsar Konstantin ville ge den nyss tillåtna kristna religionen ett centrum i Rom, och under tusen år bodde påvarna här (innan de flyttade till Vatikanen). Invigningen av kyrkan ägde rum år 318. Allt sedan 1000-talet firas denna dag som en fest för hela kyrkan, samlad kring påven. Rätt så: Guds

hus är inte en imponerande byggnad i marmor, utan vi själva, var vi än lever. Denna dags budskap är: bli vad du firar! Festdagens andra läsning (1 Kor 3:9b-11, 16-17) säger det med all tydlighet – och understryker det allvar som följer med **att vara Guds tempel**: *Om någon förstör Guds tempel, skall Gud förgöra honom*. I evangeliet får vi Jesu rensning av templet från penningväxlare och djurförsäljare i Johannes mycket dramatiska version (Joh 2:13-22). Är din kropp Guds tempel, då ska den vara Guds boning. Där ska din avgörande prioritering inte vara vinstbegär utan tillbedjan. Egoism ska om nödvändigt drivas ut med askes (*repstumpen* i Jesu hand). Den första läsningen (från Hesekiels storslagna vision om templet som flödar över av livgivande vatten, Hes 47:1-2, 8-9, 12) är bakgrunden till Jesu kända ord om att den som tror på honom, *ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten* (Joh 7:38). Detta vatten, den helige Andes strömmar som ger liv åt kyrkan, härrör från paradiset, som Upp 22 visar oss. Underbart sammanfattas denna festdags läsningar i en av de böner man kan välja till liturgin i dag:

Gud, av levande och utvalda stenar bygger du ett hus för din härlighet. Gör din kyrka rik på Andens alla gåvor, och låt allt vad du nedlagt i oss bära frukt för ditt eviga rike.

Särskilda läsningar denna dag: Hes 47:1-2, 8-9, 12; 1 Kor 3:9b-11; 16-17; Joh 2:13-22
